

899-962-1

2-596

ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი

ხელნაწერის უფლებით

ფირუზ შოთას ძე მეტრეველი

მხატვრული სიტყვის ფუნქციისათვის
ადრეულ ქართულ აგიოგრაფიაში

10.01.01. ქართული ლიტერატურა

ავტორეფერატი

ფილოლოგიის მეცნიერებათა კანდიდატის
სამეცნიერო ხარისხის მოსაპოვებლად
წარმოდგენილი ნაშრომისა

თბილისი
1998

301/07 951.
07 07 1998

მეცნიერ-ხელმძღვანელი - ფილოლოგიის მეცნიერებათა დოქტორი, პროფესორი რევაზ სირაძე

ექსპერტი - ფილოლოგიის მეცნიერებათა დოქტორი, ოთახი ჯეჩინი პროფესორი

ოფიციალური ოპონენტები: ფილოლოგიის მეცნიერებათა დოქტორი, რევაზ ჯეჩინი პროფესორი
ფილოლოგიის მეცნიერებათა კანდიდატი ელისო კანაფიანი

წამყვანი ორგანიზაცია - სულხან-საბა ორბელიანის სახელობის თბილისის სახელმწიფო პედაგოგიური უნივერსიტეტი

დისერტაციის დაცვა შედგება 1998 წლის 18 სექტემბერს 13 საათზე ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ფილოლოგიის დარგის საბჭოს P. 10.01. C № 12 სხდომაზე

380028, თბილისი, ი. ჭავჭავაძის გამზირი, 1.

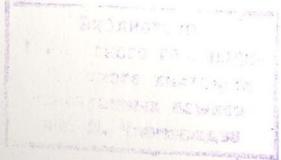
დისერტაციის გაცნობა შეიძლება თსუ სამეცნიერო ბიბლიოთეკაში

ავტორეფერატი დაიგზავნა 1998 წლის 26 ივნისს

სადისერტაციო საბჭოს სწავლული მდივანი პროფესორი

ნ. ტაბიძე

ნ. ტაბიძე (ხელმოწერა)

ნაშრომის გობალი დასასიამება

თემის აქტუალობა. მხატვრული ნაწარმოების კვლევა მრავალ სირთულესთან არის დაკავშირებული. ლიტერატურა, როგორც მხატვრული სიგყვის ხელოვნება, სცილდება გონებრივი შესაძლებლობების ფარგლებს და სათავეს იღებს ზეშთაგონებიდან, აქ ლოგიკური ზელოგიკურად ცხადდება. მართალია, აგიოგრაფია მხატვრული შემოქმედების დარგია, მაგრამ ლიტერატურულ კანონთან ერთად ლიტურგიკულ-ეორგალოგიურ პრინციპს ემყარება და სწორედ ეს განსაზღვრავს მის სპეციფიკას.

აგიოგრაფიულ მხატვრულ სიგყვაზე დაკვირვება, მისი ფენომენის კვლევა ბევრ კითხვას სცემს პასუხს. აგიოგრაფიული მწერლობის სიგყვიერი ქსოვილი სპეციალურად შესწავლილი არ ყოფილა. ამიგომ ფილოლოგიური მეცნიერებისათვის საინტერესოა იმ თავისებურებათა კვლევა და დადგენა, რასაც მოიცავს აგიოგრაფიული სიგყვა. ამის გათვალისწინებით კი ახლებურად დაისმის ზოგიერთი საკითხი აგიოგრაფიული მწერლობის უკვე შესწავლილი სფეროდანაც.

პრობლემის შესწავლის დონე. ქართული აგიოგრაფიის მხატვრულ თავისებურებებზე არაერთი ნაშრომი გამოქვეყნებული, მაგრამ როგორც უკვე აღინიშნა, აგიოგრაფიული მხატვრული სიგყვის ფენომენზე სპეციალურად დღემდე არ არსებობს მონოგრაფიული ნაშრომი. აგიოგრაფიის სტილის, მწერლის ენისა და პერსონაჟის მეგყველების ცალკეული ასპექტები გაანალიზებულია რ. ბარამიძის, გრ. ფარულავას, რ. სირაძის, ბ. ჯორბენაძის, გ. იმედაშვილის, ო. გვეტაძის, მ. შეწირულის, შ. ონიანის, თ. ჭილაძის და სხვათა შრომებში. ჩვენი ნაშრომი მოკრძალებული ცდაა იმის გარკვევისა, თუ რა ქმნის აგიოგრაფიული სიგყვის მხატვრულ სპეციფიკას, მის სულიერ ველს. როგორ იხსნება და ვლინდება ენის, სიგყვის ევანგელური და ლოგოსური ბუნება, რა ეიკონური სახეები და სახე-სიმბოლოები ფიქსირდება აგიოგრაფიის მხატვრული სიგყვით, ძირითადად ქართული აგიოგრაფიის ორ ძეგლზე დაყრდნობით („წმ. ნინოს ცხოვრება“ და „წმ. შუშანიკის წამება“) შევეცადეთ აგიოგრაფიული მხატვრული სიგყვის თავისებურებათა დადგენას.

-164-